

Tusentals flickor stämpelades som tyskepiger efter kriget

Antalet så kallade 'tyska flickor' som hade en relation med tyska soldater har under årtiondena minskats under årtiondena för att stödja berättelsen om Danmark som en motståndsnation, enligt historiker.

Ett sätt att straffa kvinnor som dejtade tyska soldater under ockupationen var bland annat att klippa av allt hår under olika klippningshandlingar. För många kvinnor var det djupt traumatiserande och extremt skamligt, säger Merete Just, som har skrivit boken *'The Germans' Girls'*. © (Dansk motståndsmuseum)

Av [Christine Hedetoft](#) 28 sep 2016 Uppdaterad 29 sep 2016

De har kallats ointelligenta, fula, billiga och långsamma. Deras barn har kallats drakkull infekterade med nazistblod. Det är så kvinnor som dejtade tyska soldater under ockupationen har porträtterats gång på gång i filmer, fiktion och historiektioner i skolor.

Berättelser om kärlek, skam och hån

I dokumentärserien *'Min mor var en tyskepige'* berättar åtta barn till tyska soldater och danska kvinnor sina mödrars historier. Berättelser om kärlek, skam och hån. Serien kommer att sändas på DR K kl. 20.30 den 28 september, 5 oktober, 12 oktober och 19 oktober. Detta enligt Anette Warring, professor i historia vid Roskildeuniversitetet, som också medverkar i TV-dokumentären *'German Girls'*, som har premiär på DR K ikväll.

De tyska flickorna var skurkarna

Anette Warring påpekar att synen på kvinnor inte har nyanserats förrän många decennier senare. Under efterkrigstiden hade kvinnor en viktig roll som skurkar.

- Nästan från första dagen när Danmark var fritt igen blev allt plötsligt väldigt svartvitt. Vi lyckades skapa en självbild och en alltdominerande berättelse om att majoriteten av danskarna hade arbetat mot den tyska ockupationsmakten, och att bara några få danskar hade varit utanför den gemenskapen, säger professorn, som har skrivit en doktorsexamen. om de flickor och kvinnor som var med de tyska soldaterna.

Det finns ingen officiell registrering av de tyska flickorna, men baserat på hennes forskning uppskattar Anette Warring att det troligen finns 40–50 000 kvinnor – möjligen fler. En figur som står i kontrast till uppfattningen hos ett helt folk som delade motståndet mot tyskarna. Som i alla andra berättelser behövde Danmarks berättelse som motståndsnation både hjältar och skurkar. Den stora, nationella gemenskapen tog på sig rollen som hjälten som agerade rätt, medan informatörerna, nazisterna, östfrontens volontärer och de tyska flickorna spelade skurkarnas roller. De stod utanför gemenskapen och representerade allt som resten av danskarna inte var. Detta påpekas av Anette Warring i hennes doktorsavhandling.

- För att kunna förklara varför det fanns några som inte betedde sig som vi andra, var de tvungna att vara onormala, och sedan började de betraktas som dumma, fula och lättsamma på foten, säger hon.

Danmark i det vinnande laget

När de tyska soldaterna hade kapitulerat och börjat traska mot gränsen, utkämpades redan ett nytt slag i Danmark. Det var en kamp om vem som skulle ha makten över Danmark. De valda politikerna hade samarbetat med ockupationsmakten – de som nu förlorat kriget – fram till slutet av augusti 1943, så kunde de bara återta riksdagen på det sättet? Eller borde det istället vara de modiga motståndskämparna som hade kämpat mot tyskarna och som nu skulle leda landet – trots att de saknade politisk erfarenhet? För både politiker och motståndsrörelsen var det viktigt vad som berättades om det ockuperade Danmark efter kriget. Och även om de kämpade om makten, förenades deras intressen här: De ville båda att Danmark skulle bli ihågkommet som en motståndsnation.

Samarbetspolitiken var skyddsskölden

För politikerna var det viktigt att framställa samarbetspolitiken på bästa möjliga sätt. Både till danskarna, som politikerna hoppades skulle rösta på dem igen, och till det internationella samfundet.

- I berättelsen hade politikerna utgjort den sköld som gav motståndet de bästa förutsättningarna att utvecklas. Och politikerna hade ett stort intresse av denna tolkning, eftersom det var grunden för att de skulle kunna rehabilitera sig själva i en värld där det nu stod klart vem som hade ställt sig på den segrande partiets sida, de allierade, och vem som inte hade gjort det, förklarar Anette Warring.

Motstånd eller terrorism?

Motståndsrörelsen höll inte med om idén att samarbetspolitiken borde ha hjälpt frihetskampen. Men de hade också ett intresse av att Danmark senare skulle bli ihågkommet som en motståndsnation, och därför hjälpte de berättelsen genom att överdriva viljan att göra motstånd hos befolkningen, säger Anette Warring.

Efter befrielsen interneras omkring 5000 kvinnor eftersom de är tyska flickor. (Foto: © Douglas, Scanpix)

- I Danmark fanns en regering som samarbetade med de tyska ockupationsstyrkorna fram till augusti 1943, så motståndsrörelsen agerade mot politiken om en lagligt vald regering. Vi brukar kalla detta terrorism. För att ge sitt motstånd legitimitet efter kriget hade de ett intresse av att säga att folkets mandat var med dem. Och det mandatet uttrycktes i det faktum att det fanns en stark vilja att göra motstånd i befolkningen. Även den vanliga dansken efter kriget kunde nicka i erkännande av berättelsen om Danmark som en motståndsnation, påpekar hon:

- Alla människor behöver känna empati för vad som är den rätta, starka normen. Och jag tror inte vi kan föreställa oss hur omfattande berättelsen var idag om vad som var rätt att göra under ockupationen.

Franks mor och far träffas på Bornholm. De blir djupt kära, får Franks äldre bror och gifter sig. Senare följer Franks mor med hans far till Tyskland, där Frank föds. Men när den ryska armén närmar sig måste hon fly tillbaka till Bornholm. Hon reser vidare till Zeeland och bildar en ny familj. Hon lämnar sina två söner på Bornholm. © (privat foto)

- Och då är det tydligt att även om du inte hade gjort aktivt motstånd, kunde det faktum att du stoppade handen i fickan när en tysk gick förbi plötsligt förvandlas till att du hade stött motståndsrörelsen. Sådana handlingar fick stor betydelse genom berättelsen att vi alla aktivt eller passivt bidrog till Hitlers Tysklands fall, utvecklar hon.

Satte bomull i hennes öron när hon behövde klippa sig

Under åren efter kriget påminnes de tyska flickorna om sin roll som skurkar varje gång historien om det breda danska motståndet återberättades. För vissa orsakade det så allvarliga skador att de aldrig återhämtade sig från det. Merete Just har skrivit boken *'The Germans' Girls'* om de danska flickor och kvinnor som var med tyskarna under ockupationen i Skiveområdet. Hon har träffat flera personer som under sina liv plågats av upplevelsorna under ockupationen. Andra tyska flickor tillbringade resten av sina liv endast med kvinnor som hade samma skamliga förflutna.

- En av kvinnorna blev omskuren av motståndsrörelsen på Frederiksgade i Skive så sent som den 9 maj 1945. Det har varit en helt fruktansvärd upplevelse för henne, vilket har traumatiserat henne och gett henne våldsamma mardrömmar, säger författaren och fortsätter:

- Från det ögonblick hon klippte sig gick hon aldrig till frisören igen. Resten av sitt liv klippte hon det själv på det sätt som hon samlade det i en hästsvans, satte bomull i öronen, tog fram kökssaxen och klippte av håret

i ett enda svep. Det var likadant när barnen var tvungna att klippa juldekorationer – då gick bomullen till öronen. Hon stod inte ut med ljudet av sax.

Andra tyska flickor tillbringade resten av sina liv endast med kvinnor som hade samma skamliga förflutna. Och ganska ofta höll de tyska flickorna sitt förflutna hemligt, så att ingen, inte ens deras egna barn, skulle få veta sanningen. Både Anette Warring och Merete Just har ofta stött på sådana hemligheter när de har pratat med tyska tjejer.

- Det är tydligt att när Danmarks historia som motståndsnation återberättades i stor skala i böcker, i tidskrifter, i tal och i minneskulturen, blev du som tysk flicka ständigt sliten i de traumatiska berättelserna, och du blev ständigt påmind om att du hade betett dig fel. Att du hade varit på fel sida, säger Anette Warring.

Det uppskattas att det fanns omkring 50 000 tyska flickor i Danmark under ockupationen.

5 500 barn har registrerats med en tysk far, men studier har visat att antalet är närmare 10 000.

Källor: "Tyska flickor. Under ockupation och rättegång" av Anette Warring, "Tyskarnas flickor" av Merete Just, "Bornholm ockuperat" av Jesper Gaarskjær, "Horror och helhjärtat" av Arne Øland, "Under tvang" av Helge Hagemann, Riksarkivet samt privata brev och faderskapsärenden.

<https://www.dr.dk/nyheder/kultur/historie/historiker-tusindvis-af-piger-blev-stemplet-som-tyskertoeser-efter-krigen>